

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - एप्रिल-२०१७

कक्षा - शास्त्रितृतीयवर्षम् (SEM-6)

प्रश्नपत्रम् - ६

गुणाः - ७०

विषयः - रामानुजवेदान्तः

कोड - C.C.-3.6.12

समयः - ११ तः ०२ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः - १८/०४/२०१७

सन्दर्भग्रन्थः - श्रीभाष्यम् (ईक्षत्यधिकरणतः प्रथमपादसमाप्तिपर्यन्तो भागः)

प्रथमान्विति: (Unit-1)

- प्रश्नः - १ अधिलिखितेषु सूत्रेषु सूत्रद्वयं यथाभाष्यं व्याख्यात । ०८
- (१) "ईक्षतेर्नाशब्दम्" ।
- (२) "प्रतिज्ञाविरोधात्" ।
- (३) "विकारशब्दान्नेति चेन्न प्राचुर्यात्" ।
- प्रश्नः - २ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं निबन्धयत । ०८
- (१) यथाभाष्यं प्रधानकारणवादं निराकुरुत ।
- (२) आनन्दमयाधिकरणस्य सारांशं लिखत ।
- प्रश्नः - ३ निम्नलिखितयोः कस्यचिदेकस्य उपरि टिप्पणीं लिखत । ०२
- (१) किं नाम प्रधानकारणवादः ?
- (२) किं नाम सत्कार्यवादः ?
- प्रश्नः - ४ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः अतिलघूत्तरं लिखत ०२
- (१) श्रीभाष्यं केन रचितम् ?
- (२) ब्रह्मसूत्राणां प्रथमाध्यायस्य नाम किम् ?
- (३) आनन्दमयः इत्यत्र मयट्प्रत्ययः कस्मिन्नर्थे भवति ?
- (४) ईक्षत्यधिकरणे पूर्वपक्षी कः ?

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

- प्रश्नः - ५ अधिलिखितेषु सूत्रेषु सूत्रद्वयं यथाभाष्यं व्याख्यात ०८
- (१) "अन्तस्तद्धर्मोपदेशात्" ।
- (२) "भेदव्यपदेशाच्चान्यः" ।
- (३) "आकाशस्तल्लिङ्गात्" ।
- प्रश्नः - ६ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं निबन्धयत । ०८
- (१) आकाशाधिकरणानुसारेण आकाशशब्दव्यपदिष्टः परमात्मा अस्ति इतिसंयुक्तिं साधयत ।
- (२) ज्योतिरधिकरणदिशा परमात्मनः ज्योतिःस्वरूपं वर्णयत ।
- प्रश्नः - ७ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४
- (१) सूत्रलक्षणम् ।
- (२) अधिकरणस्य पञ्च अङ्गानि ।

(३) भूमा-शब्दस्य अर्थः ।

(४) आकाशाधिकरणार्थः ।

प्रश्नः - ८ अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत ।

०५

(१) हिरण्यकेशः इत्यस्य कोऽर्थः?

(२) परमेश्वरस्य रूपम् अस्ति उत नास्ति ?

(३) आकाशशब्देन सिद्धान्ते भूताकाश उत परमात्मा अभिधीयते?

(४) आनन्दमयः कः ?

(५) आकाशाधिकरणे कति सूत्राणि सन्ति ?

(६) जीवपरमात्मनोः भेदः अस्ति उत न ?

(७) मायापापरहितं किम् अस्ति?

तृतीयान्विति: (Unit-3)

प्रश्नः - ९ अधिलिखितेषु सूत्रेषु सूत्रद्वयं यथाभाष्यं व्याख्यात

०८

(१) "अत एव प्राणः" ।

(२) "ज्योतिश्चरणाभिधानात्" ।

(३) "भूतादिपादव्यपदेशोपप्लेशैवम्" ।

प्रश्नः - १० अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं निबन्धयत ।

०८

(१) ऐन्द्रप्राणाधिकरणदिशा परमात्मनः स्वरूपं विशदयत।

(२) ब्रह्मसूत्राणाम् उपरि स्वसम्प्रदायपरिचयात्मकम् एकं निबन्धं लिखत ।

प्रश्नः - ११ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत ।

०४

(१) "प्राज्ञः" इति पदस्य अर्थः ?

(२) "विशिष्टाद्वैतम्" इति पदस्य अर्थः ?

(३) शारीर इति पदस्य अर्थः ।

(४) किं नाम चरणम् ?

प्रश्नः - १२ अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत

०५

(१) ब्रह्मसूत्राणां कर्ता कः?

(२) विशिष्टाद्वैते कति तत्त्वानि स्वीक्रियन्ते?

(३) मर्त्यः केन जीवति?

(४) रामानुजमतानुसारेण ब्रह्मसूत्रेषु कति सूत्राणि सन्ति

(५) रामानुजमतानुसारेण ब्रह्मसूत्रेषु कति अधिकरणान्सन्ति?

(६) ब्रह्मसूत्रेषु प्रथमाध्यायस्य नाम किम्?

(७) परमात्मा विभुः उत परिच्छिन्नः ?

Answer Key

कक्षा - शास्त्रितृतीयवर्षम् (SEM-6)

प्रश्नपत्रम् - ६

गुणाः - ७०

विषयः - रामानुजवेदान्तः

कोड - C.C.-3.6.12

समयः - ११ तः ०२ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः - १८/०४/२०१७ सन्दर्भग्रन्थः - श्रीभाष्यम् (ईक्षत्यधिकरणतः प्रथमपादसमाप्तिपर्यन्तो भागः)

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

- प्रश्नः - ३ १. अचेतनं प्रधानं जगत्कारणमिति साङ्ख्यानं मतम्
२. कार्यम् उत्पत्तेः प्रागपि कारणे अव्यक्तरूपेण सत् भवति । तस्य अभिव्यक्तिरेव कार्यस्योत्पत्तिरिति।
- प्रश्नः - ४ १. रामानुजाचार्येण ।
२. समन्वयाध्यायः ।
३. प्राचुर्यार्थे ।
४. साङ्ख्यः ।

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

- प्रश्नः - ७ १. अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतो मुखम् । अस्तोभमनवद्यञ्च सूत्रं सूत्रविदो विदुः
२. विषयो विषयश्चैव पूर्वपक्षस्तथोत्तरम् । प्रयोजनं सङ्गिश्वशास्त्रेऽधिकरणं मतम् ॥
३. बहोः भाव भूमा । भूयस्त्वम् = बहुत्वम् । परमात्मा इत्यर्थः ।
- प्रश्नः - ८ १. सुवर्णसदृशाः केशाः यस्य सन्तीति हिरण्यकेशः । परमात्मा इत्यर्थः ।
२. अस्ति ।
३. परमात्मा ।
४. परमात्मा ।
५. एकम् ।
६. भेदः ।
७. परमात्मा ।

तृतीयान्वितिः (Unit-3)

- प्रश्नः - ११ १. प्रकृष्टेन अज्ञः इति प्राज्ञः = जीवः इत्यर्थः ।
२. विशिष्टञ्च इदम् अद्वैतम् इति विशिष्टाद्वैतम् ।
३. शरीरे भव इति शारीरः । जीव इत्यर्थः ।
४. पादः ।
- प्रश्नः - १२ १. बादरायणः ।
२. त्रीणि ।
३. अन्येन । परमात्मना इत्यर्थः ।
४. ५४५
५. समन्वयाध्यायः ।
६. विभुः ।